

У I кварталі 2024 року гривневе фондування від клієнтів майже не змінилося: після сезонного скорочення на початку року приплив коштів відновився. Водночас тривав приріст частки строкових коштів у складі гривневих роздрібних. Надалі зростали інвестиції банків в ОВДП, натомість вкладення в депозитні сертифікати НБУ зменшилися. Гривневі портфелі чистих корпоративних та роздрібних кредитів надалі зростали. Подальше зниження ставок за позиками бізнесу сприяло розширенню попиту на кредити поза межами державних програм підтримки. Якість кредитного портфеля надалі поліпшувалася. Операційна ефективність банків залишалася високою, а витрати на резервування – мінімальними. Висока прибутковість сектору та запас капіталу дають змогу НБУ запроваджувати подальші регуляторні вимоги для ліквідації розриву з нормами ЄС, а банкам – нарощувати кредитування економіки.

Структура сектору

Два квартали поспіль кількість діючих в Україні банків не змінювалася – їх 63. Водночас у I кварталі відбулася перекласифікація невеликого Першого інвестиційного банку (0.01% загальних активів сектору) з категорії приватних до групи державних. Торік суд передав державі 88.9% акцій цього банку, що належали підсанкційній особі. Попри це, у I кварталі частка чистих активів держбанків залишилася на рівні 53.6%.

Активи

За I квартал обсяг чистих активів платоспроможних банків зріс на 1.4%, з них на 0.8 в. п. через курсову переоцінку. Обсяги вкладень банків у депозитні сертифікати НБУ знизилися вперше за три квартали – на 11.6% кв/кв. На це вплинула сплата податків та дивідендів держбанками та відповідне ситуативне зниження ліквідності. Натомість зросли обсяги коштів, які банки тримали на коррахунках в НБУ та інших банках, а також вкладення в ОВДП.

Третій квартал поспіль тривало погашення корпоративного кредитування. За I квартал чистий гривневий кредитний портфель бізнесу зріс на 2.9%. Річний приріст портфеля становив 7.2%. Зростали й обсяги гривневих кредитів малим та середнім підприємствам (МСП): за I квартал – на 1.6%, річні темпи пришвидшилися до 15.9%. Кредити МСП становили 59% чистого гривневого кредитного портфеля бізнесу. Зростання гривневих бізнес-кредитів відбулося в банках усіх груп, крім Приватбанку. Чистий корпоративний кредитний портфель в іноземній валюті за I квартал скоротився на 4.8% (9.8 р/р) завдяки погашенню заборгованості в іноземних та державних банках.

Надалі зростає вага кредитування поза межами державних програм підтримки. У 2023 році понад половини позик, наданих новим клієнтам, були отримані поза межами програми “Доступні кредити 5-7-9%”. Разом з тим обсяги кредитного портфеля боржників за цією програмою в I кварталі скоротилися. Погашення раніше

виданих кредитів перевищує видачу нових. Обсяг валових позик за державною програмою за I квартал скоротився на 3% до 126 млрд грн. Частка кредитів за програмою “Доступні кредити 5-7-9%” у гривневому працюючому валовому портфелі скоротилася до третини.

Упродовж I кварталу обсяги кредитів найбільше зросли в торгівлі. Кредити у машинобудуванні та фінансовому секторі надавалися підприємствам державної власності. Агрокредити скорочувалися другий квартал поспіль через погашення раніше отриманих позик.

Обсяг чистих роздрібних гривневих кредитів далі зростає швидкими темпами: за I квартал на 9.9% та більш ніж на третину за рік. Як і в попередні квартали, зростання насамперед забезпечувало карткове кредитування двома банками-лідерами. Іпотечне кредитування надалі погашувалося: приріст чистого портфеля за I квартал становив 16.5%, за рік – 75%. Таке зростання відбувалося завдяки програмі кредитування “єОселя”: портфель приріс на 3.8 млрд грн кв/кв та на 12.1 млрд грн р/р. Частка іпотеки зросла до 12.4% від чистого гривневого роздрібного кредитного портфеля.

Якість кредитного портфеля в I кварталі поліпшувалася: річний показник дефолтів у березні скоротився на 0.3 в. п. порівняно з груднем до 6.0%. Водночас незначно знизився рівень покриття працюючих гривневих бізнес-кредитів резервами (на 0.2 в. п. до 4.9%). Частка непрацюючих кредитів зменшилася до 36.1% – на 1.3 в. п. за I квартал та на 2.7 в. п. за рік. Частка непрацюючих кредитів знизилася в усіх групах банків. Рушієм зниження залишалася списання непрацюючих кредитів фізособам: частка непрацюючих роздрібних кредитів зараз становить 21.4% порівняно із 32.0% рік тому. Частка непрацюючих кредитів бізнесу зменшилася лише на 0.2 в. п. та 0.4 в. п. за квартал і рік відповідно.

Фондування

Частка коштів клієнтів у структурі зобов'язань зросла до 92.2%. Банки й надалі не залучали рефінансування НБУ –

частка залишилася на рівні 0.1%. Валовий зовнішній борг банків наприкінці 2023 року зріс на 3.4% до 1.7 млрд дол. США, це сталося вперше з кінця 2021 року, зокрема через надходження коштів від МФО.

Обсяги гривневих коштів клієнтів за квартал суттєво не змінилися (-0.3%): після традиційного сезонного зменшення коштів на початку року вони повернулися до рівня кінця минулого року. Найактивніше залучали кошти банки з приватним капіталом – приріст на +2.1% за квартал. Строкові депозити фізосіб у гривні зростали майже рівномірно в усіх групах банків – у цілому на 4.3% кв/кв. Тож частка строкових коштів у гривні і далі зростала – на 1.6 в. п. до 36%. Роздрібні клієнти й надалі віддавали перевагу новим депозитам строком від трьох до шести місяців. Кошти населення в іноземній валюті знизилися на 2.3% (-0.8% р/р). Рівень доларизації коштів клієнтів зріс на 0.7 в. п. до 32.2%, насамперед через послаблення курсу гривні.

Кошти бізнесу в національній валюті зросли на 1.1% за квартал (+41.8% р/р). Банки з іноземним та державним капіталом залучили коштів бізнесу найбільше: +4.7% та +3.6% відповідно. Валютні кошти бізнесу зростали швидше – на 2.8% за квартал (+7.8 р/р). Зростання відбулося тільки в приватних та іноземних банках – на 11.3% та 6.5% відповідно.

Процентні ставки

З початку року НБУ двічі знижував облікову ставку – у березні та квітні, сукупно на 1.5 в. п. до 13.5% річних. Ставка за депозитними сертифікатами НБУ також знижена: вона дорівнює обліковій для сертифікатів “овернайт” і становить 16.5% за тримісячними інструментами (на 2.5 в. п. менше, ніж на початку року). Ставки за новими депозитами бізнесу помітно відреагували на зміну ключової ставки – знизилися на 0.7 в. п. до 9.5% річних. Водночас український індекс депозитних ставок населення UIRD майже не змінився. Спред між 12-місячними та 3-місячними депозитами залишався мізерним. Середня ставка за новими депозитними угодами з населенням (включно з коштами на вимогу) зменшилася на 0.3 в. п. до 10.8% річних.

Ринкові ставки за гривневими кредитами бізнесу впродовж кварталу знизилися ще на 1.0 в. п. до 16.7% річних. Стрімкіше (на 4.6 в. п.) знизилися ставки за новими кредитами великим підприємствам під іноземним контролем, 95% яких – строком до одного місяця. Ставки за кредитами великим національним приватним підприємствам та МСП знижувалися повільніше. За новими кредитами фізичним особам ставка коливалася на рівні близько 27.5% річних.

Фінансові результати

Упродовж кварталу сектор зберігав високу операційну ефективність. Крім того, позитивно на фінрезультат вплинуло незначне розформування банками резервів під ризики від активних операцій, передусім кредитування. Це разом сприяло отриманню 40.5 млрд грн прибутку. Третину прибутку сектору забезпечив Приватбанк. Збитковими за квартал було вісім малих банків із сукупним збитком 0.1 млрд грн. Рентабельність капіталу

сектору була близько 50% після оподаткування за підвищеною торік ставкою податку в розмірі 25%.

Чистий процентний дохід надалі зростав та залишався основним джерелом прибутку. У I кварталі процентний дохід банків був на 20.3% вищий, ніж рік тому. Дохідність активів у середньому за рік зросла на 0.2 в. п. до 11.6%, передусім за рахунок доходів від ОВДП – їхня частка зросла за рік на 6.7 в. п. до 26.4%. Натомість дохідність депозитних сертифікатів НБУ зменшилась, як і їхня частка в процентних доходах. Дохідність кредитування знижувалася через низхідний тренд процентних ставок, тоді як вищі обсяги портфеля сприяли нарощенню доходів від кредитування. Частка процентних доходів від кредитів залишалася близько 40%. Упродовж кварталу процентні доходи зростали повільніше за витрати, а відносно чистих активів знизилися на 0.3 в. п. Тож процентна маржа порівняно з попереднім кварталом дещо зменшилася – до 7.6%.

Подальше відновлення економіки супроводжувалося зростанням безготівкових платежів та чистого комісійного доходу банків – на 4.5% р/р. Прибуток від операцій з валютою і далі знижувався. Натомість позитивний результат переоцінки індексованих ОВДП держбанками підтримав зростання доходів.

Операційні витрати за квартал зростали за всіма основними складовими, зокрема витрати на персонал – на 15.7% р/р. Водночас чистий операційний прибуток до відрахувань у резерви майже на 10% перевищив минулорічний рівень. Співвідношення операційних витрат і операційного доходу (CIR) становило 35.9% порівняно з 35.6% у I кварталі 2023 року. Операційно збитковими за квартал було 11 банків.

Перспективи та ризики

Майже всі банки, для яких за результатами минулорічної оцінки стійкості визначено потребу в капіталі, розробили і виконують програми капіталізації, наступний раунд оцінки буде проведено в 2025 році. З огляду на наявний запас капіталу та прибутковість сектор готовий кредитувати та виконувати регуляторні вимоги відповідно до норм ЄС. Зокрема, із серпня запрацюють нові вимоги до структури капіталу та нормативів достатності капіталу. Банкам буде надано перехідний період для їх виконання з урахуванням результатів тестових розрахунків.

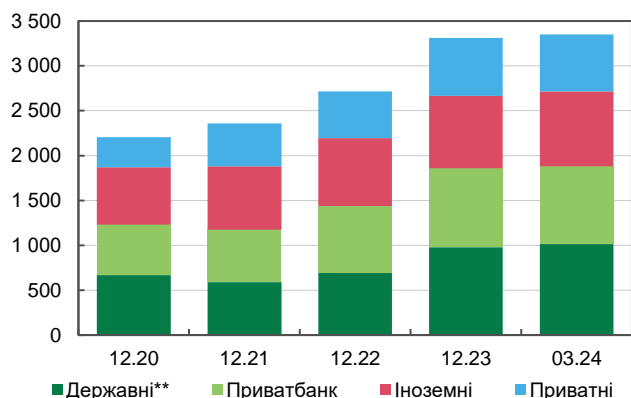
У квітні НБУ оновив визначення непрацюючих кредитів, яке застосовуватиметься із 2025 року. Надалі до NPL належатимуть як дефолтні за пруденційними вимогами кредити, так і придбані або створені знецінені фінансові активи, а також реструктуризовані активи, за якими після припинення їхнього визнання NPL банк здійснив повторну реструктуризацію або які прострочені на понад 30 днів.

Також у квітні внесено зміни до державної програми “Доступні кредити 5-7-9%”, зокрема на 3-5 в. п. скорочено маржу, яку банки встановлювали понад депозитну ставку UIRD (3 міс.), та знижено максимальний розмір кредиту на оборотні кошти. Тож ставки за програмою наблизяться до ринкових, а її спрямування на кредитування МСП посилиться. Удосконалення програми триватимуть і надалі, щоб поліпшити її сфокусованість та ефективність.

Структура сектору

Обсяг загальних активів у I кварталі збільшився на 1.2% (з них на 0.9 в. п. через курсову переоцінку). Кількість працюючих банків за квартал не змінилася, проте відбулася перекласифікація Першого інвестиційного банку (0.01% загальних активів сектору) з категорії приватних до групи державних банків. Це не справило помітного впливу на сектор.

Графік 1. Загальні активи банків, млрд грн*

* На кінець кварталу з урахуванням коригуючих проводок. Платоспроможні банки поділено на групи згідно з класифікацією у відповідному звітному періоді.

** Тут і далі Перший інвестиційний банк віднесено до групи державних з березня 2024 року.

Таблиця 1. Кількість банків*

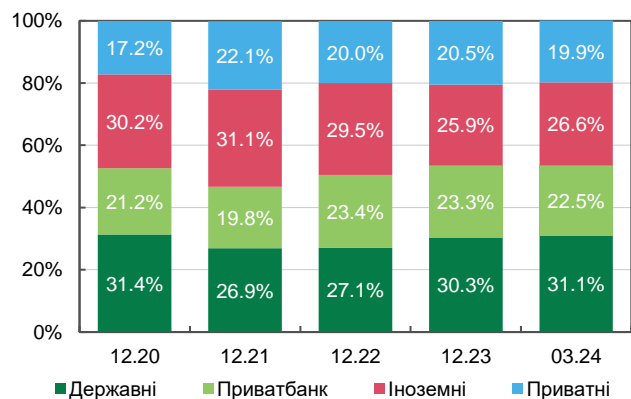
	2020	2021	2022	2023	1.2024
Платоспроможні	73	71	67	63	63
Зміна	-2	-2	-4	-4	0
Державні, у т. ч. Приватбанк	5	4	4	5	6
Зміна	0	-1	0	+1	+1**
Іноземні	20	20	16	14	14
Зміна	0	0	-4	-2	0
Приватні	48	47	47	44	43
Зміна	-2	-1	0	-3	-1**

* Кількість наведено на кінець відповідного періоду.

** Перший інвестиційний банк віднесено до групи державних з березня 2024 року.

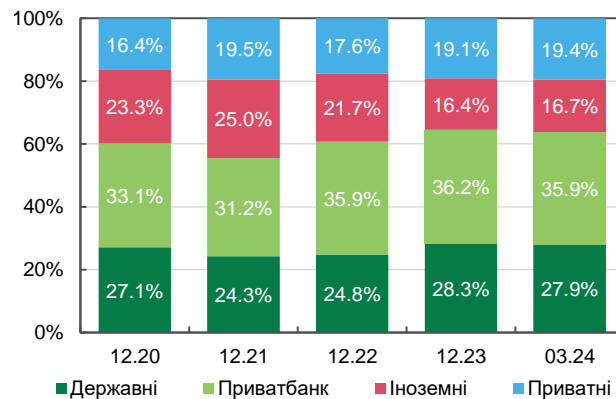
Протягом I кварталу частка державних банків (з Приватбанком) у чистих активах сектору залишилася на рівні 53.6%, у коштах населення дещо знизилася – до 63.9%.

Графік 2. Розподіл чистих активів за групами банків*

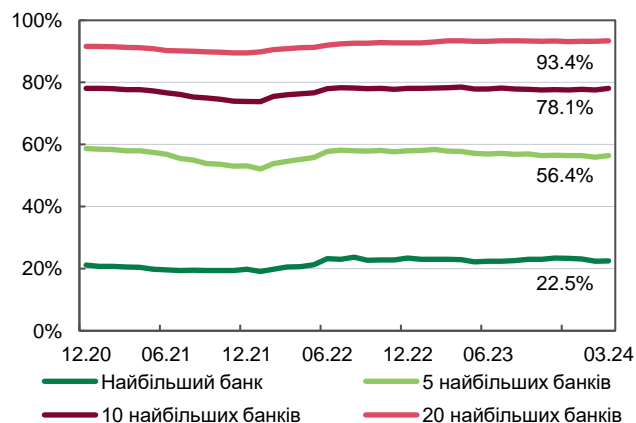
* На кінець кварталу з урахуванням коригуючих проводок.

Графік 3. Розподіл депозитів фізичних осіб за групами банків

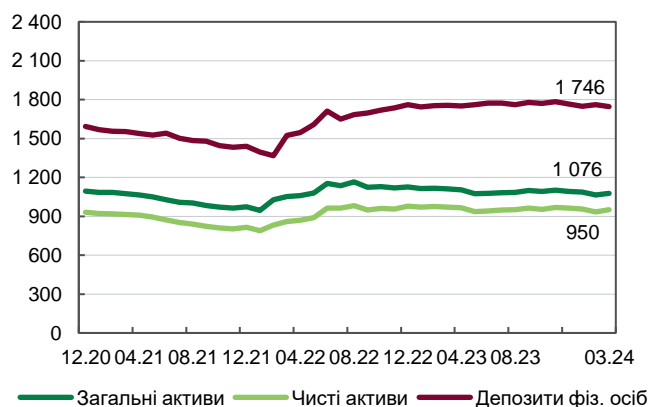

За I квартал частка чистих активів найбільшого банку в системі скоротилася на 0.8 в. п., водночас частка 20 найбільших банків дещо зросла – на 0.3 в. п. Рівень концентрації сектору за активами та за депозитами фізичних осіб знизився.

Графік 4. Частка найбільших банків у чистих активах сектору

Графік 5. Рівень концентрації сектору за показником ННІ*

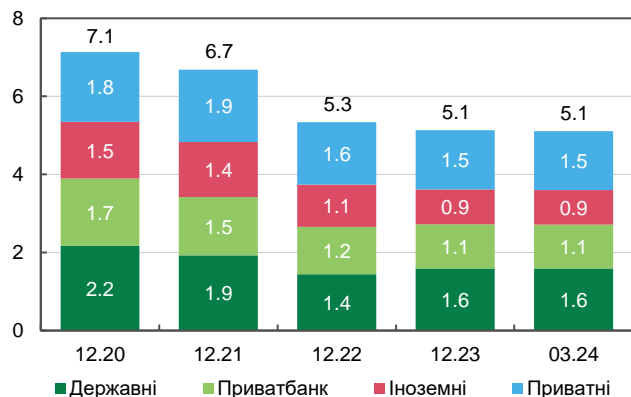

* Індекс Херфіндаля – Хіршмана (ННІ) – індикатор концентрації на банківському ринку. Розраховується як сума квадратів часток окремих банків у загальному обсязі. Може набувати значень від 0 до 10 000 (до 1 000 – ринок є слабо концентрованим). Депозити фізичних осіб включають ощадні сертифікати.

Банківська інфраструктура

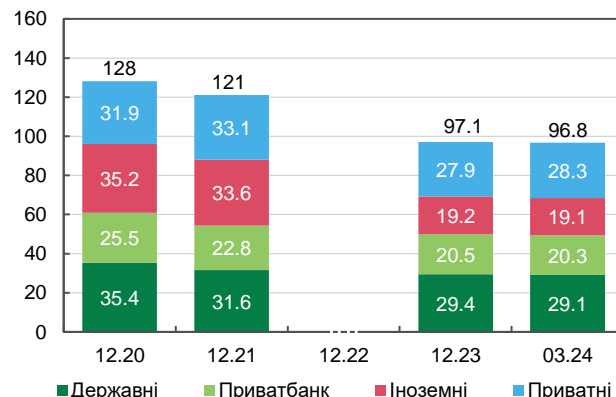
У I кварталі кількість структурних підрозділів банків зменшилася лише на 30 відділень. Закривали філії переважно іноземні та приватні банки. Найпомітніше мережа скоротилася в Запорізькій, Одеській та Херсонській областях. Упродовж кварталу облікова чисельність штатних працівників ледь помітно скоротилася, переважно у державних банках.

Графік 6. Кількість структурних підрозділів банків*, тис. од.

* Відокремлені структурні підрозділи й головні офіси.

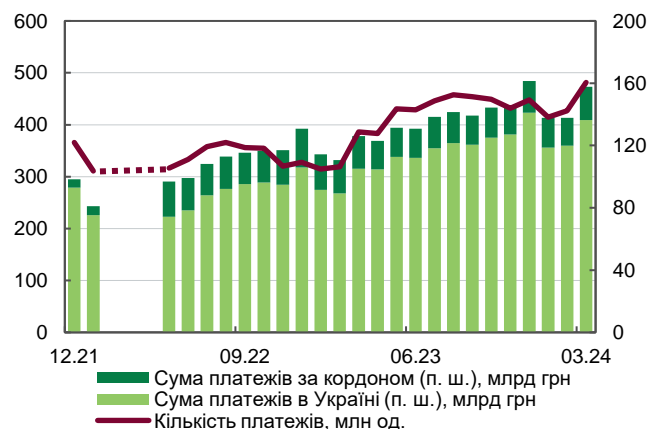
Графік 7. Облікова чисельність штатних працівників банків*, тис. осіб

* 3 I кв. 2022 року до III кв. 2023 року статистичні дані не збиралися.

Кількість платежів картами в магазинах зростає темпом 30% р/р. Обсяги таких платежів в Україні збільшилися на 31% р/р, а за кордоном скоротилися.

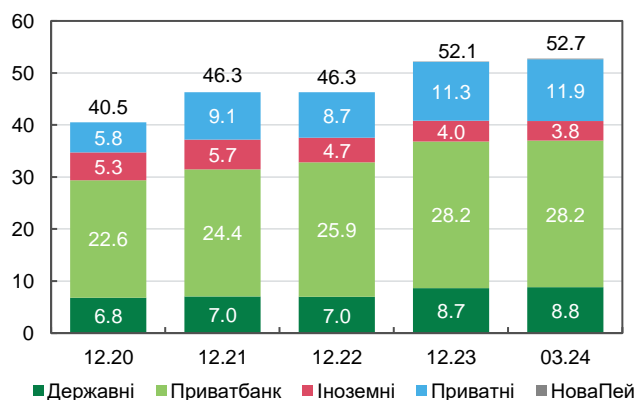
Графік 8. Розрахунки платіжними картками в торговельній мережі

Упродовж лютого – квітня 2022 року статистичні дані не збиралися.

У I кварталі кількість активних платіжних карток зростає переважно в приватних банках. Певне скорочення відбулося в іноземних банках. Кількість активних карток компанії НоваПей стрімко зростає.

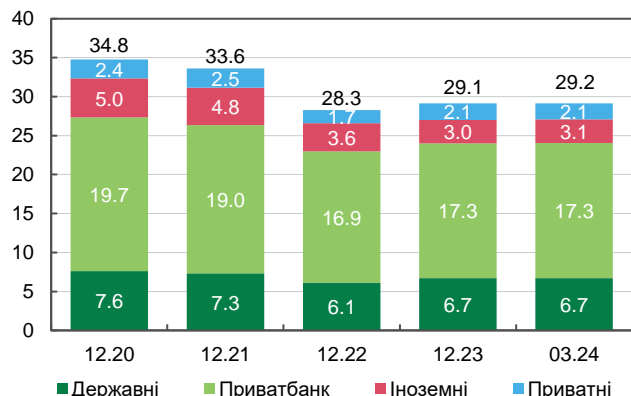
Графік 9. Кількість активних платіжних карток за групами банків*, млн од.

* Станом на 1 квітня 2024 року НоваПей емітувала 82 482 активних платіжних карток.

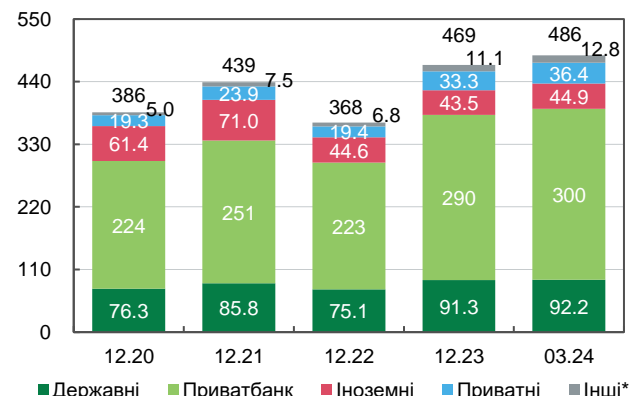
Мережа POS-терміналів надалі зростала. У I кварталі лідерами приросту традиційно були Приватбанк та приватні банки (+9.8 тис. та +3.1 тис. відповідно). Третій квартал поспіль зростає мережа платіжних терміналів іноземних банків. Укрпошта та НоваПей також дещо збільшили мережу POS-терміналів. Мережа банкоматів майже не змінилася в I кварталі.

Графік 10. Кількість банкоматів* банків, тис. од.

* Кількість банківських пристроїв самообслуговування (банкомати, депозитні банкомати, програмно-технічні комплекси самообслуговування).

Графік 11. Кількість платіжних терміналів (POS), тис. од.

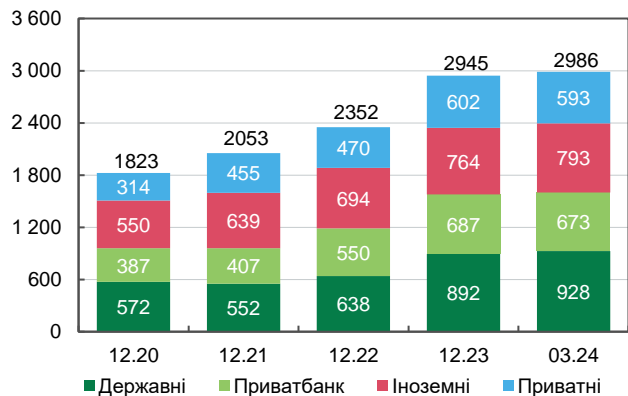

* До 1 жовтня 2023 року дані Укрпошти, після – Укрпошта та НоваПей.

АКТИВИ

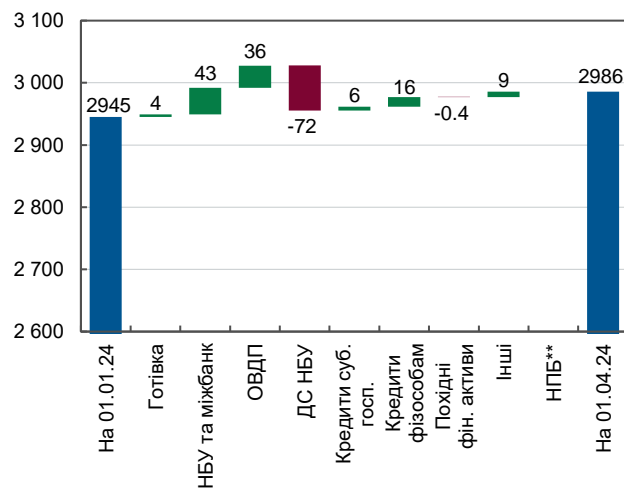
У I кварталі обсяги чистих активів банків збільшилися на 1.4% (з них на 0.8 в. п. через курсову переоцінку). Зростання чистих активів за квартал відбувалося переважно завдяки зростанню коштів в НБУ та портфеля ОВДП. Суттєво знизився обсяг депозитних сертифікатів НБУ в портфелі сектору – на 11.6% кв/кв, здебільшого за рахунок Приватбанку. Тенденція до зростання кредитів зберігається – на 3.2% кв/кв (за фіксованим на початок року курсом – 2.1%).

Графік 12. Чисті активи за групами банків, млрд грн*

* На кінець кварталу з урахуванням коригуючих проводок.

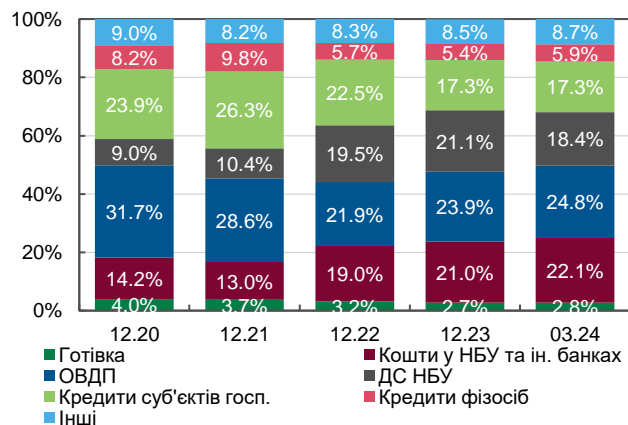
Графік 13. Зміна чистих активів за складовими в I кварталі 2024 року, млрд грн*

* На кінець кварталу з урахуванням коригуючих проводок.
** НПБ – неплатоспроможні банки.

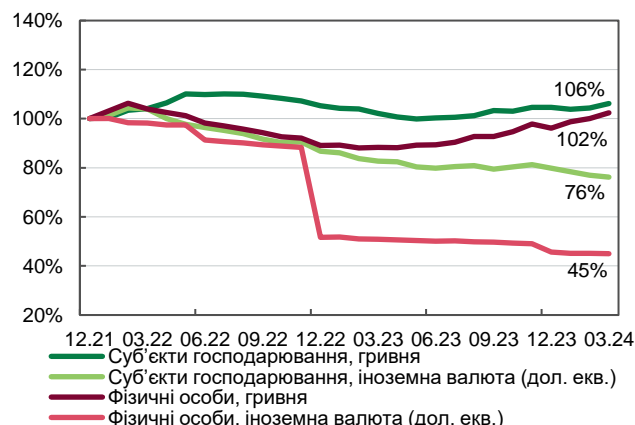
Зростання портфеля валових гривневих кредитів бізнесу та фізособам триває третій квартал поспіль: +1.5% кв/кв та +6.5% кв/кв відповідно.

Графік 14. Структура чистих активів сектору за складовими*

* Скориговані на резерви за активними операціями банків. На кінець кварталу з урахуванням коригуючих проводок.

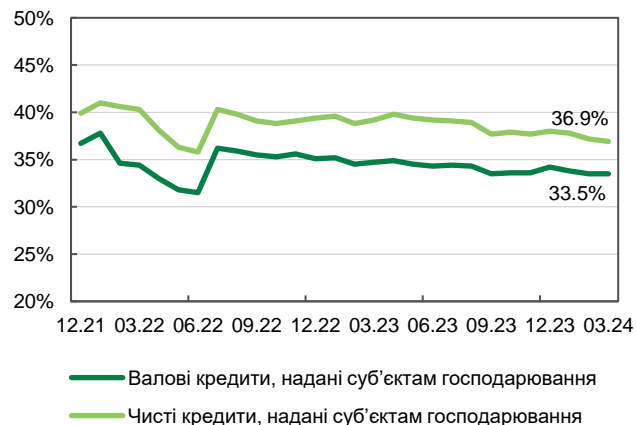
Графік 15. Валові кредити суб'єктам господарювання та фізичним особам, 2021 = 100%*

* У банках, платоспроможних станом на 1 квітня 2024 року.

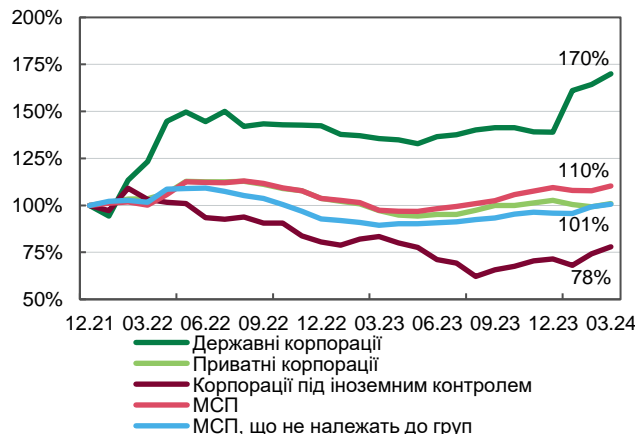
Доларизація чистих кредитів, наданих суб'єктам господарювання, знизилася за I квартал на 1.1%.

Графік 16. Частка валютних кредитів суб'єктам господарювання

Протягом I кварталу зросли позики державним та іноземним корпораціям – на 22.3% та 8.9% відповідно. Кредити приватним корпораціям скоротилися на 1.6%.

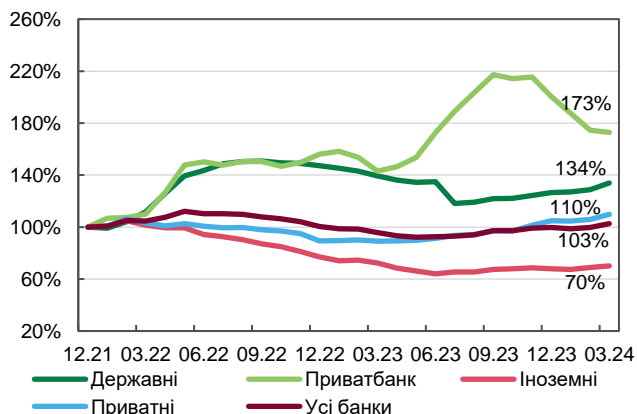
Графік 17. Чисті гривневі кредити нефінансовим корпораціям, 2021 = 100%*

* У банках, платоспроможних станом на 1 квітня 2024 року. На кінець кварталу з урахуванням коригуючих проводок.

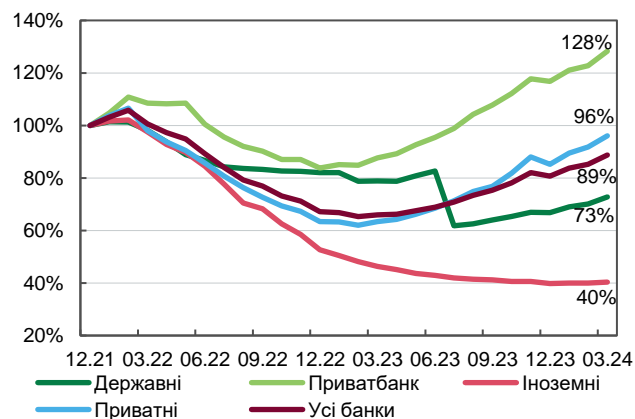
У I кварталі обсяг чистих гривневих кредитів суб'єктам господарювання зріс на 2.9%. Приріст таких кредитів спостерігався в усіх груп банків, крім Приватбанку, де зниження становило 13.7%. Обсяг чистих гривневих кредитів фізичним особам зростає понад рік – 9.9% кв/кв переважно за рахунок приватних банків та Приватбанку і 34.6% р/р.

Графік 18. Чисті кредити суб'єктам господарювання в гривнях, 2021 = 100%*

* У банках, платоспроможних станом на 1 квітня 2024 року.

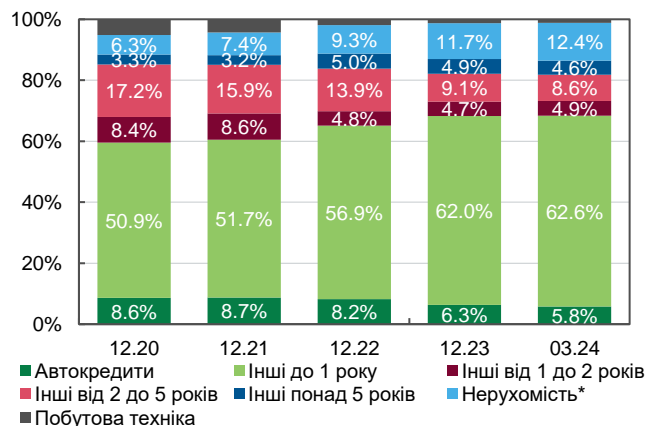
Графік 19. Чисті кредити фізичним особам у гривнях, 2021 = 100%*

* У банках, платоспроможних станом на 1 квітня 2024 року.

У I кварталі в структурі роздрібних кредитів найбільше зросли частки позик на нерухомість та поточні потреби (до 1 року) – на 0.7 в. п. та 0.6 в. п. відповідно за рахунок нових кредитів.

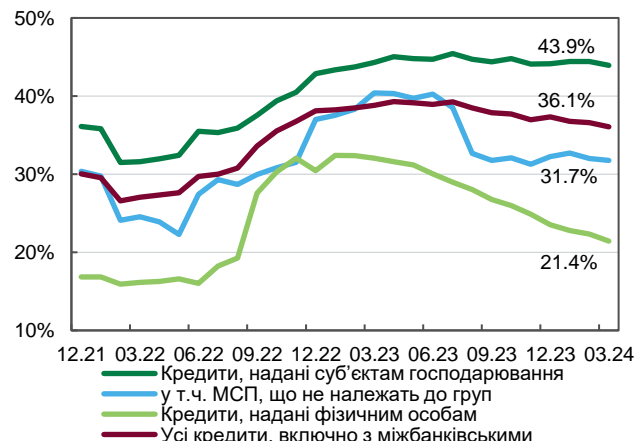
Графік 20. Структура чистих гривневих кредитів домашнім господарствам за цільовим призначенням

* На придбання, будівництво та реконструкцію нерухомості.

Частка непрацюючих кредитів знизилася на 1.3 в. п. за I квартал та на 2.7 в. п. за рік. Для бізнесу скорочення становило 0.2 в. п. та 0.4 в. п. відповідно, для населення – 2.1 в. п. та 10.6 в. п. відповідно.

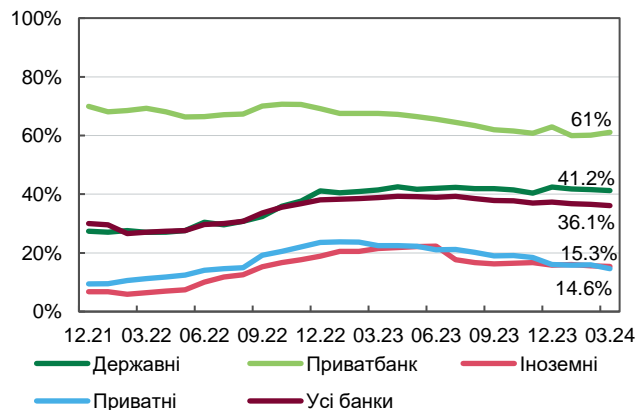
Графік 21. Частка непрацюючих кредитів у портфелях банків*

* Усі банки, включно з неплатоспроможними, без позабалансових зобов'язань. Фізичні особи, включно з фізичними особами-підприємцями.

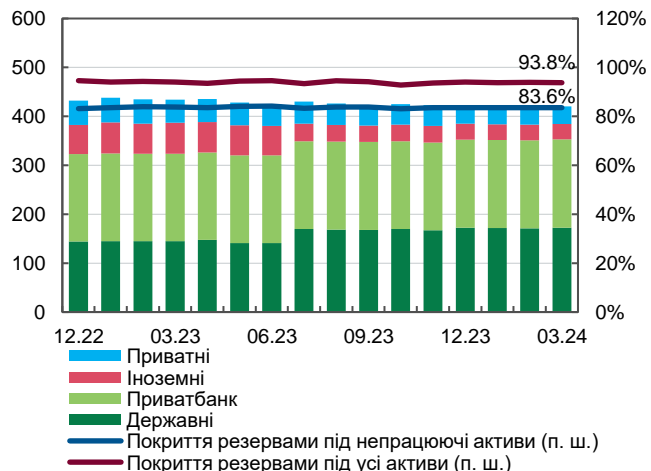
Протягом I кварталу частка непрацюючих кредитів зменшувалася за всіма групами банків, найбільше – у Приватбанку та приватних банках: 1.9 в. п. та 1.4 в. п. відповідно.

Графік 22. Частка непрацюючих кредитів у портфелях банків за групами*

* Включно з міжбанківськими кредитами; усі банки, включно з неплатоспроможними; без позабалансових зобов'язань.

Графік 23. Обсяг непрацюючих активів (млрд грн) та рівень покриття резервами*

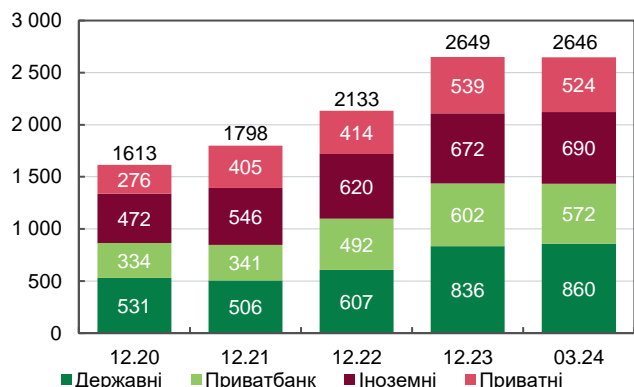

* Включно з міжбанківськими кредитами; усі банки, включно з неплатоспроможними; без позабалансових зобов'язань.

Фондування

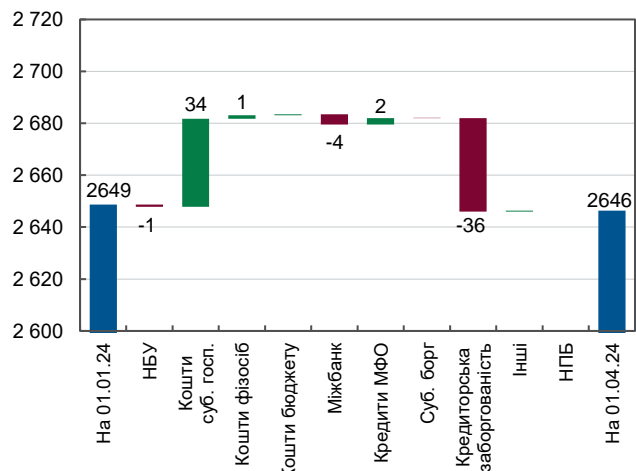
Обсяги зобов'язань платоспроможних банків зменшилися на 0.1% за I квартал (+21.8% р/р) передусім за рахунок погашення податкових зобов'язань. Найактивніше за квартал нарощували зобов'язання іноземні та державні банки (без Приватбанку) – на +2.8%.

Графік 24. Структура зобов'язань за групами банків, млрд грн*

* У банках, платоспроможних на кожну звітну дату.

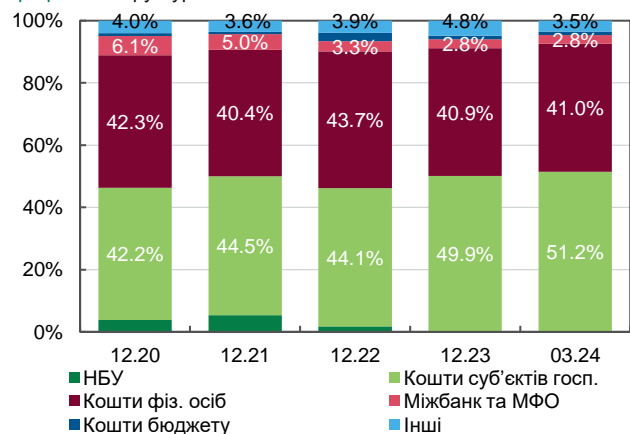
Графік 25. Зміна зобов'язань за складовими в I кварталі 2024 року, млрд грн*

* У банках, платоспроможних на кожну звітну дату.

Частка коштів клієнтів у структурі зобов'язань за квартал зростає на 1.4 в. п. до 92.2% через активний приріст коштів бізнесу та зменшення заборгованості з податку на прибуток.

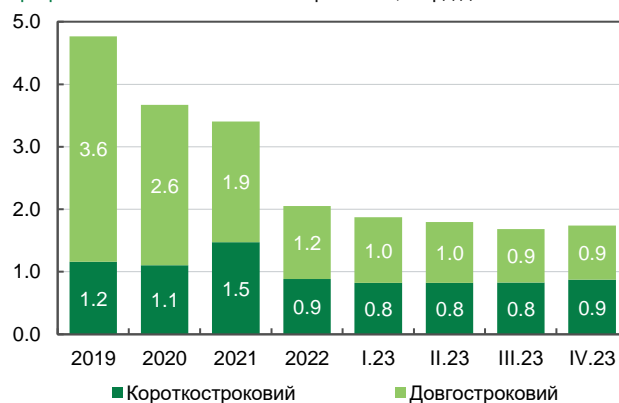
Графік 26. Структура зобов'язань банків*

* У тому числі ощадні сертифікати. У банках, платоспроможних на кожну звітну дату.

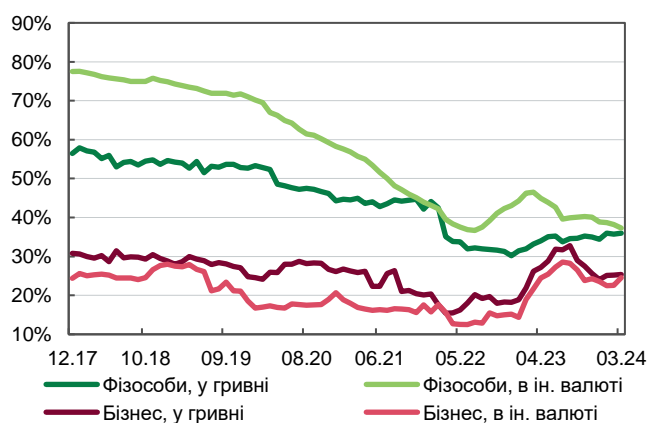
У IV кварталі 2023 року валовий зовнішній борг збільшився – на 3.4% (-15.4% р/р) до 1.7 млрд дол. США за рахунок надходження коштів від МФО.

Графік 27. Валовий зовнішній борг банків, млрд дол. США

Частка гривневих строкових коштів фізосіб за квартал зросла до 36%, зокрема за рахунок їх випереджаючого зростання. Натомість частка депозитів бізнесу зростає помірно – на 1.3 в. п. до 25.3%

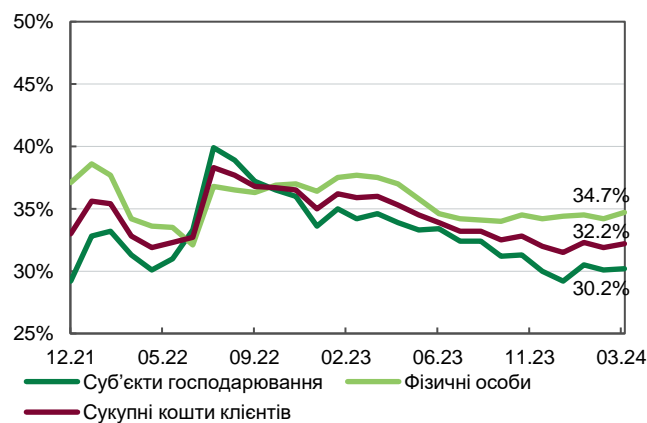
Графік 28. Частка строкових депозитів

У банках, платоспроможних на кожну звітну дату.

Рівень доларизації коштів клієнтів зріс на 0.7 в. п. до 32.2%, насамперед через зниження обмінного курсу гривні. Найбільше зросла частка валютних коштів бізнесу – на 1 в. п. до 30.2%.

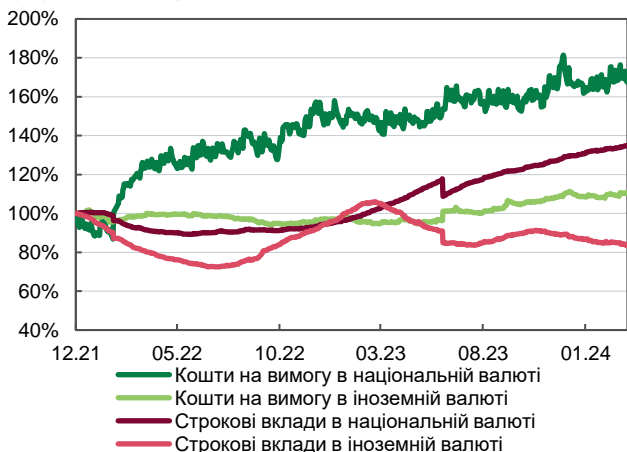
Графік 29. Частка валютних депозитів

У банках, платоспроможних на кожну звітну дату.

За I квартал обсяг коштів фізосіб у гривні дещо зменшився – на 0.3%, у валюті – на 2.3%. Натомість строкові вклади населення в гривні активно зростали – на 4.3% (+30.5% р/р).

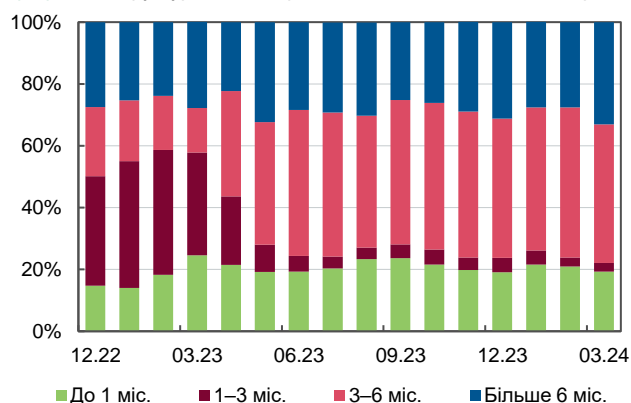
Графік 30. Кошти фізичних осіб, 2021 = 100%*

* Щоденні дані, у банках, платоспроможних станом на 1 квітня 2024 року.

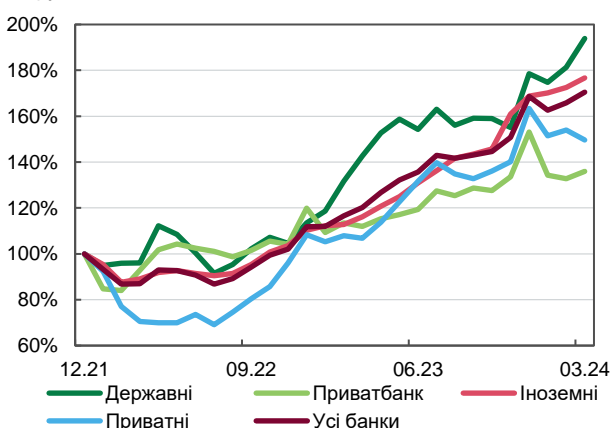
Частка нових депозитів строком понад 6 міс. зростає найбільше – на 1.9 в. п. до 33.1% за квартал. Переважна частина вкладів відкривається на термін від 3 до 6 міс. – майже 45%.

Графік 31. Структура нових строкових депозитів домогосподарств

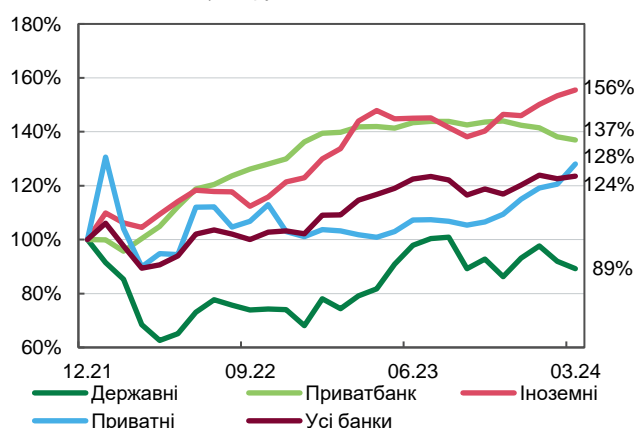
Гривневі кошти бізнесу за квартал збільшилися на 1.1%. Активний приріст коштів протягом кварталу повністю нівелював сезонне зменшення обсягів у січні. Найвищі темпи приросту були в банках з іноземним капіталом, +4.7%. Кошти в іноземних валютах збільшилися на 2.8%. Найвідчутнішим було зростання валютних коштів у приватних банках – на 11.3% за квартал.

Графік 32. Кошти суб'єктів господарювання в національній валюті за групами банків, 2021 = 100%*

* У банках, платоспроможних станом на 1 квітня 2024 року.

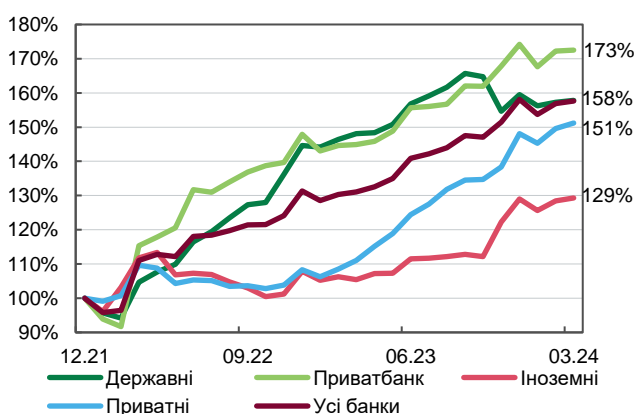
Графік 33. Кошти суб'єктів господарювання в іноземних валютах (в еквіваленті дол. США) за групами банків, 2021 = 100%*

* У банках, платоспроможних станом на 1 квітня 2024 року.

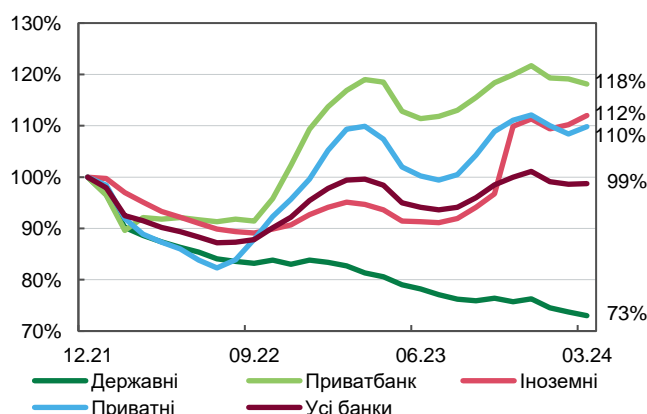
Кошти населення в гривні за квартал майже не змінилися (-0.3%). Після сезонного зменшення у лютому приріст коштів відновився. За квартал тільки приватні та іноземні банки залучили кошти фізосіб – +2.1% та +0.3% відповідно. Натомість гривневі депозити і далі зростали – на +4.3%. Кошти у валюті скоротилися на 2.3% (-0.8% р/р), зокрема через зниження строкових вкладів на 6.3% за квартал.

Графік 34. Кошти фізичних осіб у національній валюті за групами банків, 2021 = 100%*

* У банках, платоспроможних станом на 1 квітня 2024 року.

Графік 35. Кошти фізичних осіб в іноземних валютах (в еквіваленті дол. США) за групами банків, 2021 = 100%*

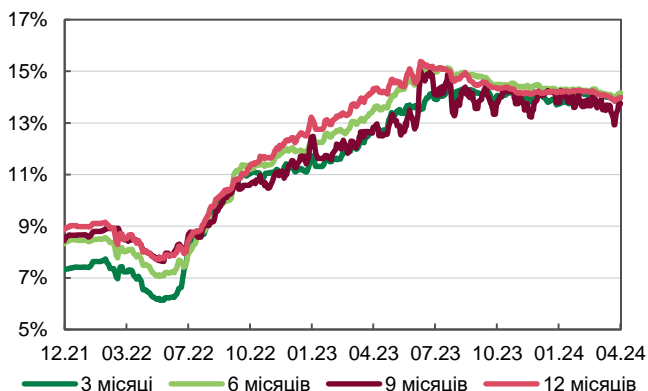

* У банках, платоспроможних станом на 1 квітня 2024 року.

Відсоткові ставки

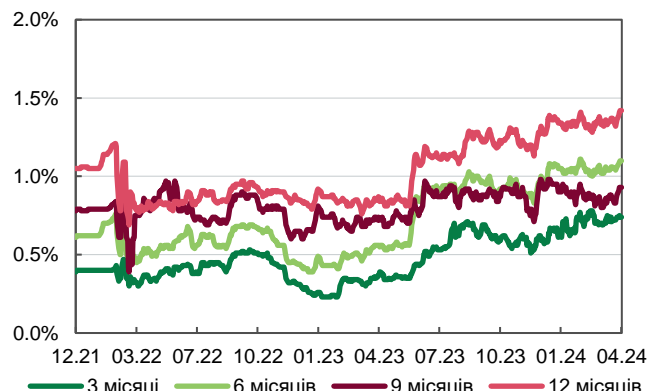
Вартість 12-місячних депозитів у гривнях за I квартал знизилася лише на 0.1 в. п. – до 14.1% річних. Спред між 3-місячними та 12-місячними депозитами залишався мізерним.

Графік 36. Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб у гривнях, % річних*

* За даними агентства Thomson Reuters, 5-денна ковзна середня.

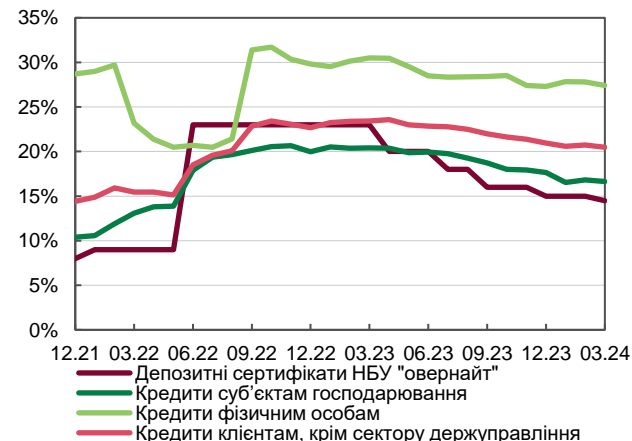
Графік 37. Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб у доларах США, % річних*

* За даними агентства Thomson Reuters, 5-денна ковзна середня.

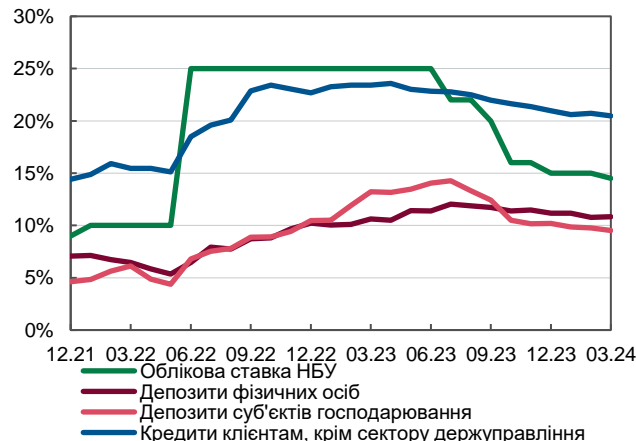
Ставки за новими гривневими кредитами суб'єктам господарювання знизилися на 1 в. п. – до 16.7% річних. Ставки за новими депозитами суб'єктів господарювання зменшилися на 0.7 в. п. і були на 1.3 в. п. нижчими, ніж у фізичних осіб – 9.5% річних.

Графік 38. Відсоткові ставки за новими кредитами* в гривнях та депозитними сертифікатами НБУ, % річних

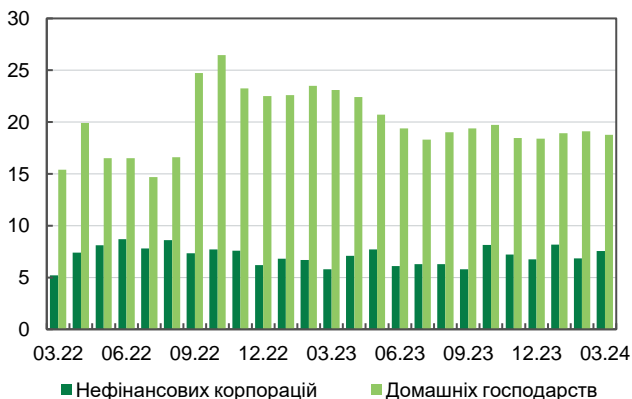
* Без пролонгації або інших змін кредитних умов.

Графік 39. Облікова ставка НБУ та вартість нових депозитів і кредитів у гривнях, % річних

Спред між ставками за новими кредитами та депозитами в середньому за квартал залишався майже незмінним. Процентна маржа незначно знизилася за рахунок зменшення процентних доходів відносно чистих активів.

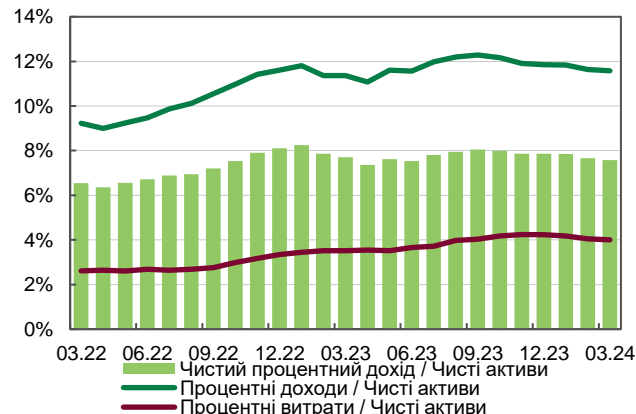
Графік 40. Спред між ставками за новими** кредитами і депозитами, в. п.*

* Усі банки, включно з неплатоспроможними.

** До нових депозитів та кредитів належать обсяги за первинними договорами, укладеними у звітному періоді, та за додатковими договорами, за якими відбулася зміна суми або відсоткової ставки.

Графік 41. Процентна маржа банків*

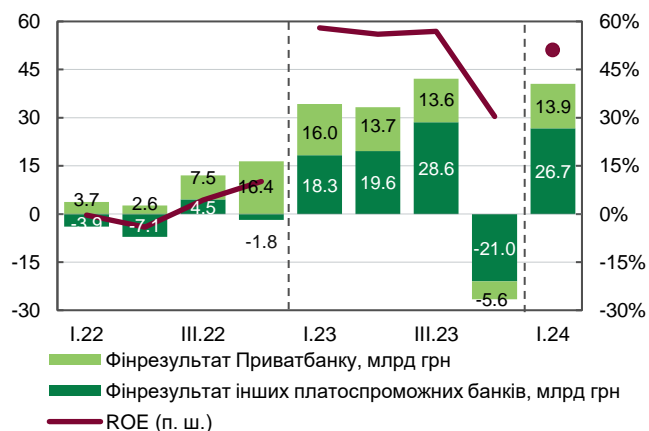

* Чистий процентний дохід до плинного середнього обсягу чистих активів за звітний місяць та два попередніх. Усі банки, включно з неплатоспроможними.

Фінансові результати

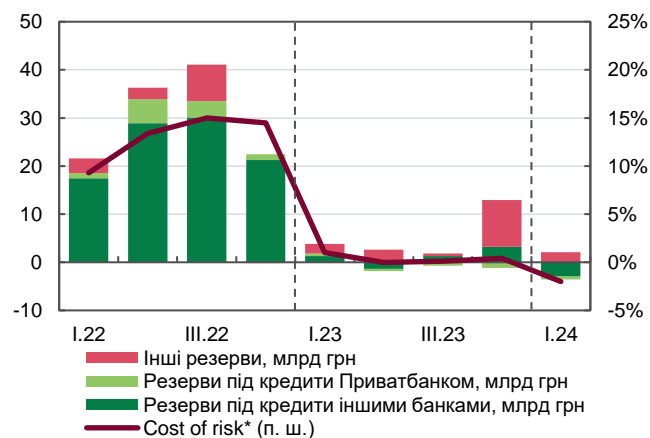
За I квартал сектор отримав 40.5 млрд грн прибутку, близько третини якого – прибуток Приватбанку.

Графік 42. Фінансовий результат та рентабельність капіталу банків

Банки розформували резерви під кредити (-2% чистого кредитного портфеля). Збільшення портфеля ОВДП зумовило формування додаткових резервів під них.

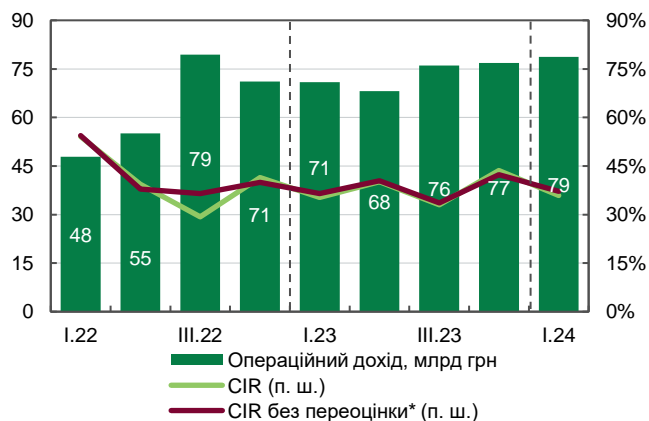
Графік 43. Квартальні відрахування в резерви

* Приведені до річних значень відрахування в резерви під кредити з початку року до чистого кредитного портфеля.

Операційна ефективність сектору залишається високою. CIR у I кварталі становив 35.9% порівняно з 35.6% у відповідному кварталі 2023 року.

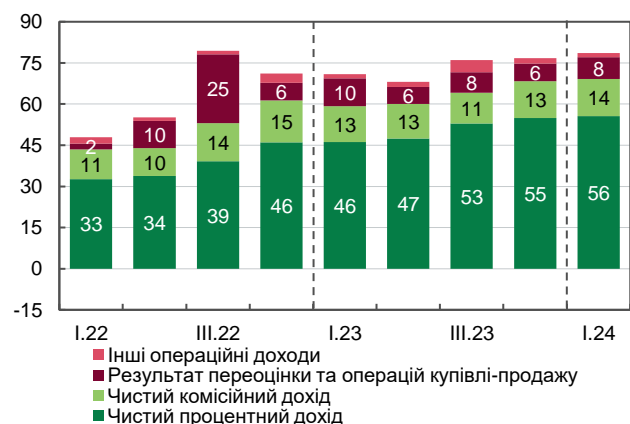
Графік 44. Операційні доходи та операційна ефективність банків

* CIR (Cost-to-Income Ratio) – відношення операційних витрат до операційних доходів.

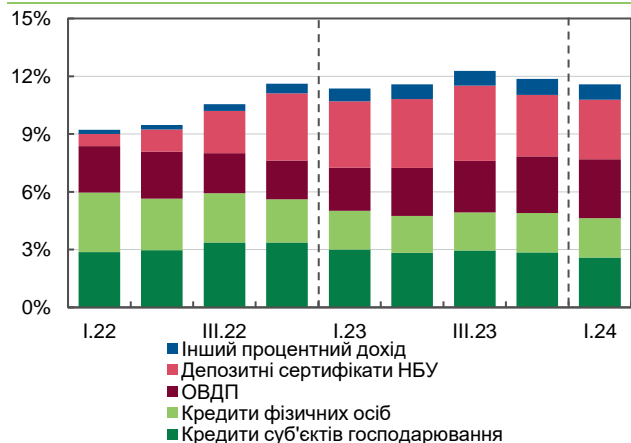
Чистий процентний дохід за квартал зріс на 20.3% р/р, чистий комісійний дохід – на 4.5% р/р.

Графік 45. Складові операційного доходу банків за період, млрд грн

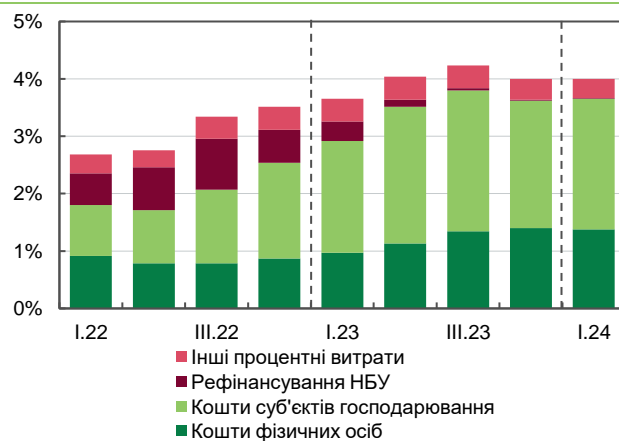

Співвідношення процентних доходів від ОВДП та чистих активів було на 0.8 в. п. вищим, ніж у I кварталі 2023 року. Зростання процентних доходів від кредитів фізичним особам суттєво пришвидшилося, а від кредитів суб'єктам господарювання – уповільнилося. Процентні витрати на корпоративне фінансування також зросли повільніше, ніж на роздрібне.

Графік 46. Співвідношення складових процентних доходів та чистих активів

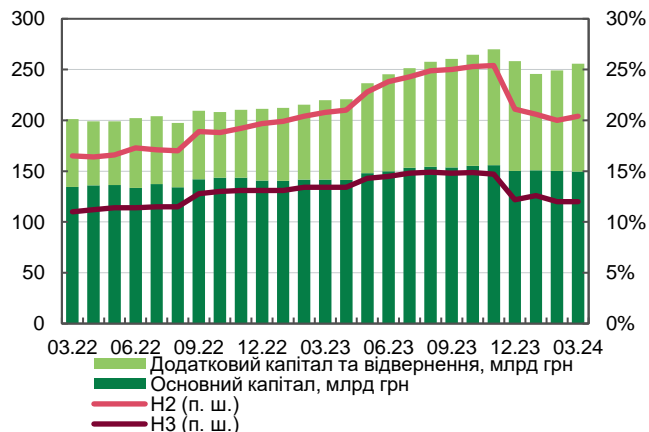
Графік 47. Співвідношення складових процентних витрат та чистих активів

Капітал

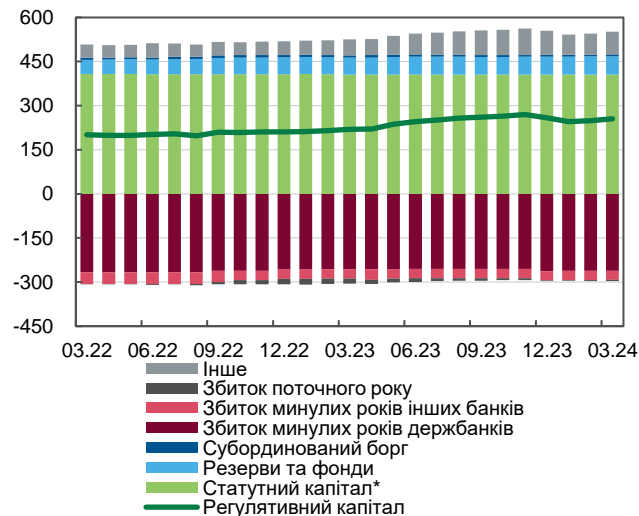
Регулятивний капітал на кінець кварталу був на 1% нижчим, ніж на кінець 2023 року. Посилення регуляторних вимог не позначилося суттєво на адекватності регулятивного капіталу, яка впродовж кварталу була близькою до 20%.

Графік 48. Регулятивний капітал і нормативи адекватності капіталу

З 1 січня 2024 року під час розрахунку достатності капіталу враховується 100% розміру операційного ризику.

Графік 49. Структура регулятивного капіталу банків, млрд грн

* Зареєстрований та незареєстрований статутний капітал.

Таблиця 2. Основні показники банківського сектору України¹

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	І.2024
Кількість діючих банків	82	77	75	73	71	67	63	63
Загальні балансові показники (млрд грн) / General balance sheet indicators (UAH billions)²								
Загальні активи	1 840	1 911	1 982	2 206	2 358	2 717	3 310	3 349
у т. ч. в іноземній валюті	755	779	718	746	679	820	923	946
Чисті активи	1 334	1 360	1 493	1 823	2 053	2 352	2 945	2 986
у т. ч. в іноземній валюті	507	495	492	585	583	731	831	854
Валові кредити суб'єктам господарювання ³	864	919	822	749	796	801	784	788
у т. ч. в іноземній валюті	423	460	381	332	292	281	268	264
Чисті кредити суб'єктам господарювання ³	451	472	415	432	540	529	511	516
Валові кредити МСБ	443	445	432	451	468	455	483	483
у т. ч. в іноземній валюті	184	180	159	162	127	100	114	110
Чисті кредити МСБ	335	339	205	232	263	246	268	267
у т. ч. в іноземній валюті	110	102	89	101	87	70	80	76
Чисті кредити МСБ, що не належать до груп ⁷	-	-	62	63	71	61	63	67
у т. ч. в іноземній валюті	-	-	22	24	18	15	13	14
Валові кредити фізичним особам	171	197	207	200	243	210	223	236
у т. ч. в іноземній валюті	68	61	38	31	21	13	12	12
Чисті кредити фізичним особам	92	114	143	149	200	134	160	175
Кошти суб'єктів господарювання ³	427	430	525	681	800	943	1 322	1 356
у т. ч. в іноземній валюті	163	150	191	233	233	317	386	409
Кошти фізичних осіб ⁴	478	508	552	682	727	933	1 084	1 085
у т. ч. в іноземній валюті	244	241	238	285	270	340	373	376
Зміна (р/р, %) / Change (yoy, %)								
Загальні активи	5.9%	3.8%	3.7%	11.3%	6.9%	15.2%	21.9%	19.9%
Чисті активи	6.2%	1.9%	9.8%	22.1%	12.6%	14.5%	25.2%	23.0%
Валові кредити суб'єктам господарювання ³	2.0%	6.3%	-10.6%	-8.8%	6.2%	0.7%	-2.2%	1.9%
Валові кредити фізичним особам	8.5%	15.3%	5.0%	-3.5%	21.6%	-13.5%	6.0%	14.6%
Кошти суб'єктів господарювання ³	3.4%	0.8%	22.1%	29.7%	17.4%	17.9%	40.2%	32.3%
Кошти фізичних осіб ⁴	9.4%	6.3%	8.6%	23.5%	6.6%	28.4%	16.1%	14.8%
Рівень проникнення / Penetration⁵ (%)								
Валові кредити суб'єктам госп. ³ / ВВП	29.0%	25.8%	20.7%	17.7%	14.6%	15.3%	12.0%	11.7%
Чисті кредити суб'єктам госп. ³ / ВВП	15.1%	13.3%	10.4%	10.2%	9.9%	10.1%	7.8%	7.7%
Валові кредити фізичним особам / ВВП	5.7%	5.5%	5.2%	4.7%	4.5%	4.0%	3.4%	3.5%
Чисті кредити фізичним особам / ВВП	3.1%	3.2%	3.6%	3.5%	3.7%	2.6%	2.4%	2.6%
Кошти суб'єктів господарювання ³ / ВВП	14.3%	12.1%	13.2%	16.1%	14.7%	18.0%	20.2%	20.1%
Кошти фізичних осіб / ВВП	16.0%	14.3%	13.9%	16.2%	13.3%	17.8%	16.6%	16.1%
Фінансові результати / Profit or Loss⁶ (млрд грн) / (UAH billions)								
Чисті процентні доходи	53.0	73.0	78.9	84.8	117.6	151.7	201.4	55.6
Чисті комісійні доходи	27.5	37.8	44.0	46.5	58.0	50.2	50.0	13.6
Відрахування в резерви	49.2	23.8	10.7	31.0	3.4	121.2	16.9	-1.4
Чистий прибуток / збиток	-26.5	22.3	58.4	39.7	77.4	21.9	83.2	40.5
Довідково: / Memo items:								
Гривень / долар США (середнє за період)	26.60	27.20	25.85	26.96	27.29	32.34	36.57	38.17
Гривень / долар США (на кінець періоду)	28.07	27.69	23.69	28.27	27.28	36.57	37.98	39.22
Гривень / євро (середнє за період)	30.00	32.14	28.95	30.79	32.31	33.98	39.56	41.46
Гривень / євро (на кінець періоду)	33.50	31.71	26.42	34.74	30.92	38.95	42.21	42.37

¹ За платоспроможними банками на кожну звітну дату.

² З нарахованими доходами / витратами.

³ Включно з небанківськими фінансовими установами.

⁴ Включно з ощадними сертифікатами.

⁵ ВВП у 2014–2023 роках без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, окупованих територій у Донецькій та Луганській областях, інших окупованих територій; дані за 2024 рік – використано оцінки ВВП з Інфляційного звіту за квітень 2024 року.

⁶ З урахуванням коригуючих проводок.

⁷ За належністю до груп юридичних осіб під спільним контролем або груп пов'язаних контрагентів (відповідно до постанови Правління Національного банку України від 30.06.2016 № 351, зі змінами та постанови Правління Національного банку України від 28.08.2001 № 368, зі змінами).

Примітки.

Джерело інформації – Національний банк України, якщо не зазначено інше. Дані за 2022, 2023 роки та I квартал 2024 року наведено з урахуванням коригуючих проводок (крім даних одного-двох невеликих банків, які не подали балансових даних із коригуючими проводками, залежно від дати).

Якщо не зазначено інше, АТ “Сенс Банк” розглядається як частина групи банків з державним капіталом з III кварталу 2023 року, АТ “Перший Інвестиційний Банк” – з березня 2024 року.

До вибірки належать платоспроможні станом на кожну звітну дату банки, якщо не зазначено інше.

У вибірці банків, платоспроможних станом на останню звітну дату, зазначені банки, що приєднані за спрощеною процедурою до інших банків.

Групи банків сформовано згідно з рішенням Комітету з питань нагляду та регулювання діяльності банків, оверсайту платіжної інфраструктури.

Державні банки – банки з участю держави Україна в капіталі, за винятком Приватбанку, якщо не зазначено інше.

Іноземні банки – банки, контрольні пакети акцій яких належать іноземним банкам або іноземним фінансово-банківським групам.

Приватні банки – банки, власниками істотної участі в яких є виключно резиденти України.

Дані наведено з урахуванням нарахованих відсотків на кінець періоду (місяць, квартал, рік), якщо не зазначено інше.

Валові кредити – кредити, не скориговані на резерви за активними операціями банків.

Дані за кредитами та коштами суб’єктів господарювання включають дані небанківських фінансових установ.

Кошти фізичних осіб включають ощадні сертифікати, якщо не зазначено інше.

Сума компонентів може не збігатися з підсумковою сумою в результаті округлення даних.

Скорочення та аббревіатури:

ВВП	Валовий внутрішній продукт
ДС НБУ	Депозитні сертифікати Національного банку України
МСП	Малі та середні підприємства (залежно від кількості працюючих та доходів від будь-якої діяльності за рік з урахуванням вимог статті 55 Господарського кодексу України)
МФО	Міжнародна фінансова організація
НБУ	Національний банк України
ОВДП	Облігації внутрішньої державної позики та боргові цінні папери, що рефінансуються НБУ, які обліковуються за: 1) справедливою вартістю через прибутки / збитки, 2) справедливою вартістю через інший сукупний дохід, 3) амортизованою собівартістю
CIR	Cost-to-Income Ratio: співвідношення операційних витрат і операційних доходів
NPL	Непрацюючі кредити
ROE	Return on equity: рентабельність власного капіталу
UIRD	Ukrainian Index of Retail Deposit Rates: Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб
в. п.	Відсотковий пункт
грн	Гривня
дол., долар, дол. США	Долар Сполучених Штатів Америки
екв.	Еквівалент
кв.	Квартал
міс.	Місяць
тис.	Тисяча
млн	Мільйон
млрд	Мільярд
од.	Одиниця(i)
п. ш.	Права шкала
р/р	До аналогічної дати / періоду попереднього року
кв/кв	До попереднього кварталу